

Sygn. akt XVII AmA 65/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XVII Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński

Protokolant: stażysta Wioleta Donoch

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) **Spółki Akcyjnej z siedzibą w C.**

przeciwko **Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

o stwierdzenie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów

od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 24 czerwca 2015 r., Nr (...)

1. oddala odwołanie

2. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w C. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt) tytułem kosztów zastępstwa sądowego.

SSO Bogdan Gierzyński

Sygn. akt XVII AmA 65/15

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów decyzją z dnia 24 czerwca 2015 r., Nr (...)

I.

na podstawie art. 26 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz art. 33 ust. 5 i 6 tej ustawy i § 5 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 107, poz. 887) w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie i konsumentów oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 945), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w C., uznał za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów działania (...) Spółki Akcyjnej w C., polegające na:

1) niezamieszczeniu w rubryce „inne koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową” formularza informacyjnego, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz.U. z 2014 r., poz. 1497), informacji o opłacie za obsługę pożyczki w domu, co stanowi naruszenie art. 13 ust. 1 pkt

10 w zw. z art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji narusza art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

2) podawaniu w formularzach informacyjnych, o których mowa w art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim, oraz w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. Nr 171, poz. 1206), a w konsekwencji narusza art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

3) podawaniu w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie kredytu (nieuwzględniającej opłaty za obsługę w domu), co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową w rozumieniu art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 cytowanej wyżej ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym w zw. z art. 5 pkt 6 cytowanej wyżej ustawy o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji narusza art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

4) stosowaniu opłaty przygotowawczej, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co stanowi naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (t.j. Dz.U. z 2003 r., Nr 153, poz. 1503, ze zm.), a w konsekwencji narusza przepis art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów;

5) stosowaniu opłaty za obsługę w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co stanowi naruszenie art. 3 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, a w konsekwencji narusza przepis art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

i nakazał zaniechanie ich stosowania.

II. na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 5 i 6 tej ustawy i § 5 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 107, poz. 887) w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie i konsumentów oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 945), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w C., uznał za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów działania (...) Spółki Akcyjnej w C., polegające na niepodawaniu w umowach o kredyt konsumencki informacji o odsetkach w stosunku dziennym należnych (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w C. w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy, co stanowi naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 15 cytowanej wyżej ustawy o kredycie konsumenckim, a w konsekwencji naruszenie art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 cytowanej na wstępie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów

i stwierdził zaniechanie jej stosowania z dniem 1 stycznia 2014 r.

III. na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 5 i 6 tej ustawy i § 5 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. Nr 107, poz. 887) w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie i konsumentów oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 945), nałożył na (...) Spółkę Akcyjną w C. **obowiązek usunięcia, w terminie 2 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów** poprzez **doręczenie konsumentom**, z którymi łączą ją niewykonane umowy pożyczki gotówkowej zawarte z opcją obsługi pożyczki w domu aneksów do umów, mocą których do umów zostaną wprowadzone informacje o całkowitym koszcie kredytu i rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania uwzględniające opłaty za obsługę w domu.

IV.

na podstawie art. 105 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.) w zw. z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 5 i 6 tej ustawy i § 5 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 107, poz. 887) w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie i konsumentów oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 945), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w C. umorzył postępowanie w sprawie stosowania przez (...) Spółkę Akcyjną w C. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na podawaniu w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej informacji o całkowitej kwocie do zapłaty przez konsumenta (nieuwzględniającej opłaty za obsługę w domu).

V.

na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. Nr 50, poz. 331, ze zm.) oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 267 ze zm.) w związku z art. 83 wyżej wymienionej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 5 i 6 tej ustawy i § 5 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2009 r. w sprawie właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz.U. Nr 107, poz. 887) oraz w zw. z art. 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o ochronie i konsumentów oraz ustawy - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2014 r., poz. 945) postanowił obciążyć (...) Spółkę Akcyjną w C. kosztami opisanego na wstępie postępowania w sprawie stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w kwocie 102,60 złotych (słownie: sto dwa złotych sześćdziesiąt groszy) i zobowiązał (...) Spółkę Akcyjną w C. do ich zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie 7 dni od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Prezes UOKiK wskazał w uzasadnieniu m.in., że dla udowodnienia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów konieczne było udowodnienie kumulatywnego spełnienia trzech przesłanek: 1. działanie lub zaniechanie przedsiębiorcy, 2. noszące znamiona bezprawności, 3. godzące w zbiorowy interes konsumentów.

Od marca 2012 r. do marca 2014 r. (...) posługiwała się formularzem informacyjnym, w którym w żadnym miejscu nie podawała informacji o wysokości opłaty za obsługę w domu, jaką zobowiązany jest ponieść konsument podpisujący umowę pożyczki z taką opcją. W ocenie Prezesa Urzędu powyższe działanie naruszało przepisy art. 13 ust. 1 pkt 10 i art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim.

Odnośnie bezprawności praktyki opisanej w pkt I.1 sentencji decyzji Prezes UOKiK wskazał, że od marca 2014 r. do formularza informacyjnego dotyczącego kredytu konsumenckiego do rubryki nr 4 zatytułowanej (...) (...) wprowadziła informację o koszcie obsługi pożyczki w domu. W ocenie Prezesa Urzędu działania Spółki polegające na wprowadzeniu do formularza takiej informacji nie są prawidłowe, gdyż informacja o konieczności poniesienia opłaty za obsługę w domu i o jej wysokości powinna znaleźć się w części formularza nr(...) pn. „Koszty kredytu” - „Inne koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową”. Ponadto formularz informacyjny nie powinien być przez przedsiębiorców modyfikowany poprzez swobodne dodawanie do niego nowych rubryk, gdyż celem ustawodawcy przy tworzeniu wzoru formularza była przejrzystość podawanych konsumentom informacji, a także sprawienie, aby oferty różnych kredytodawców mogły być w sposób szybki i łatwy porównywane.

Co do bezprawności praktyk opisanych w pkt I. 2, I.3 sentencji decyzji, Prezes Urzędu uznał, że zarówno formularz informacyjny, jak i umowa pożyczki, którymi Spółka posługuje się w obrocie nieprzerwanie od 2013 r., powinny być sporządzone przez Spółkę w sposób niesprzeczny, przejrzysty i jednoznaczny oraz zawierać rzetelną i pełną informację, której wymagają przepisy prawa. Działanie (...) polegające na podawaniu w formularzach informacyjnych oraz w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania i podawaniu w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej informacji o całkowitym koszcie kredytu (nieuwzględniającej opłaty za obsługę w domu) pozostaje w sprzeczności z dobrym obyczajem.

(...) w stosowanych formularzach informacyjnych, jak i w zawieranych umowach pożyczkowych podając rzeczywistą roczną stopę oprocentowania nie uwzględnia w niej wartości opłaty za obsługę w domu. W ocenie Prezesa Urzędu tego rodzaju działanie jest bezprawne i stanowi nieuczciwą praktykę rynkową, albowiem w przypadku umów o pożyczkę gotówkową, które wiążą się z obowiązkiem ponoszenia kosztów opłaty za obsługę w domu koszt tej opłaty stanowi element kosztu kredytu ogółem i wpływa na wysokość rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania. Nieuwzględnianie kosztów opłaty za obsługę w domu w rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania może zatem wprowadzać konsumentów w błąd co do faktycznej opłacalności zaciągnięcia kredytu. Tym samym może wpływać na podjęcie decyzji o zawarciu „niechcianej” umowy. (...) w umowach o pożyczkę gotówkową podaje informacje o całkowitym koszcie kredytu. Wskazując całkowity koszt kredytu nie uwzględnia w nim jednak wartości opłaty za obsługę w domu. W ocenie Prezesa Urzędu w przypadku umów o pożyczkę gotówkową, które wiążą się z obowiązkiem ponoszenia kosztów opłaty za obsługę w domu koszt tej opłaty stanowi istotny i niezbędny element kosztu kredytu ogółem i powinien być uwzględniany w całkowitym koszcie kredytu. Brak rzetelnego wskazania całkowitego kosztu kredytu, uwzględniającego wartość opłaty za obsługę w domu, może wprowadzać konsumentów w błąd i powodować mylne przeświadczenie o kosztach, jakie wiążą się z zawarciem umowy pożyczkowej z (...) oraz błędne porównywanie ofert kredytowych na rynku.

Odnośnie natomiast bezprawności praktyk opisanych w pkt I. 4, I.5 sentencji decyzji Prezes Urzędu ustalił, że wysokość opłaty przygotowawczej pobieranej przez Spółkę wynosi 5% wartości pożyczki. W ocenie Prezesa Urzędu przygotowanie przez Spółkę umowy pożyczki w każdym przypadku następuje co do zasady na tych samych zasadach. Spółka posługuje się gotowym wzorcem umowy, który każdorazowo uzupełnia o zindywidualizowane dane konkretnego konsumenta zawierającego umowę pożyczki. Proces oceny ryzyka kredytowego również jest ustandaryzowany, w szczególności dla zbliżonych kwot pożyczki. Niezrozumiałe jest zatem, w jego ocenie, pobieranie przez Spółkę opłaty przygotowawczej w różnych wysokościach. Zdaniem Prezesa Urzędu, przyjęty przez Spółkę sposób naliczania opłaty przygotowawczej powoduje brak ekwiwalentności względem wartości usługi świadczonej przez Spółkę w ramach tej opłaty. Powyższe działanie może zagrażać ekonomicznym interesom konsumentów i stanowić przy tym działanie sprzeczne z dobrymi obyczajami. Konieczne jest zatem przyjęcie takiej metody kalkulowania ww. opłaty, by odpowiadała ona wartości realizowanego świadczenia. Także ustalona przez Spółkę wysokość opłaty za obsługę pożyczki w domu jest zależna od wartości udzielonej pożyczki, a nie od ilości wizyt w domu konsumenta. Przyjęty przez Spółkę sposób naliczania opłaty za obsługę w domu wykazuje jednakże funkcjonalny związek pomiędzy umową pożyczki a wysokością opłat za obsługę w domu i abstrahuje od kosztów rzeczywiście ponoszonych przez Spółkę przy wykonywaniu usługi obsługi pożyczki w domu. Powyższe może powodować brak ekwiwalentności opłat względem wartości usługi świadczonej przez Spółkę w ramach tych opłat. Takie zaś działanie może zagrażać ekonomicznym interesom konsumentów i stanowić przy tym działanie sprzeczne z dobrymi obyczajami.

Oprocentowanie pożyczek udzielanych przez (...) wynosi 20% w stosunku rocznym. Porównanie wysokości odsetek maksymalnych i wysokości przychodów (...) z tytułu oprocentowania pożyczek w ocenie Prezesa Urzędu wskazuje na to, że to nie odsetki z tytułu udzielenia pożyczki, ale opłaty z tytułu obsługi pożyczek w domu są głównym wynagrodzeniem (...) uzyskiwanym w ramach działalności kredytowej. (...) w umowach zawieranych na podstawie wzorca „Umowy pożyczki gotówkowej” obowiązującego od marca 2012 r. do stycznia 2014 r. nie podawała informacji o odsetkach w stosunku dziennym należnych (...) w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy, pomimo że umowy przewidywały obowiązek uiszczania przez konsumenta takich odsetek. Takie działanie należy uznać za bezprawne, albowiem stoi w sprzeczności z regulacją ustawową. Z początkiem 2014 r. wzorec „Umowy pożyczki

gotówkowej” uległ zmianie w ten sposób, że w art. 15 dodano informację o kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym, co w ocenie Prezesa Urzędu stanowiło o zaniechaniu stosowania praktyki niepodawania konsumentom informacji o kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym.

Prezes UOKiK stwierdził, że w niniejszej sprawie doszło do naruszenia praw potencjalnie znacznej liczby konsumentów tj. tych, którzy mogli zawrzeć umowę pożyczkową z (...). W tej sytuacji bezprawne działanie Spółki nie dotyczy interesów poszczególnych konsumentów, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i niedający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami nieokreślonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej grupy kontrahentów (...).

W odniesieniu do przesłanki dotyczącej działań godzących w zbiorowy interes konsumentów Prezes UOKiK wskazał m.in., że stosowanie przez (...) opisanych wyżej praktyk godzi zatem w zbiorowe interesy konsumentów. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów powiązane jest z naruszaniem interesów gospodarczych konsumentów (ekonomicznych oraz prawa konsumentów do uczestniczenia w przejrzystych i niezakłóconych przez przedsiębiorcę warunkach rynkowych). Wobec tego Prezes Urzędu stwierdził, że trzecia przesłanka niezbędna do udowodnienia stosowania przez (...) praktyk wskazanych w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona.

Z uwagi na to, że w obrocie konsumenckim znajdują się obowiązujące umowy o pożyczkę gotówkową zawarte z opcją obsługi w domu, w których (...) podała nierzetelną informację o całkowitym koszcie kredytu i rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania Prezes Urzędu nałożył na (...) obowiązek usunięcia, w terminie 2 miesiące od dnia uprawomocnienia się decyzji, trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów poprzez doręczenie konsumentom, z którymi łączą ją niewykonane umowy pożyczki gotówkowej zawarte z opcją obsługi pożyczki w domu aneksów do umów, mocą których do umów zostaną wprowadzone informacje o całkowitym koszcie kredytu i rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania uwzględniające opłaty za obsługę w domu. Nałożenie tego środka doprowadzi do równorzędnego zabezpieczenia wydaną decyzją zarówno interesów prawnych konsumentów, z którymi (...) będzie zawierał umowy w przyszłości, jak i tych konsumentów, którzy dotychczas zawarli z nim umowy. Mając powyższe na uwadze Prezes Urzędu orzekł jak w pkt III sentencji niniejszej decyzji.

Analiza umów o pożyczkę gotówkową zawieranych z konsumentami przez (...) na podstawie wzorca pn. „Umowa o pożyczkę gotówkową” wykazała, że umowy te zawierają rubrykę o nazwie „Łączna kwota zobowiązania do spłaty (A +D+E)”. Tym samym zarówno konsumenci, którzy podpisali umowę z opcją obsługi w domu, jak i ci, którzy podpisali umowę bez takiej opcji byli należycie informowani przez Spółkę o łącznej wartości swoich zobowiązań wobec Spółki. W związku z faktem, że nie zaistniała przesłanka bezprawności działań (...) we wskazanym zakresie Prezes Urzędu uznał za zasadne w powyższym zakresie postępowanie umorzyć. Przesłanka umorzenia postępowania istniała jeszcze przed jego wszczęciem, jednak została ujawniona dopiero w toku postępowania, na skutek szczegółowych ustaleń dokonanych przez Prezesa Urzędu w toku postępowania. W tym stanie rzeczy Prezes Urzędu orzekł, jak w punkcie IV sentencji niniejszej decyzji.

Koszty postępowania (doręczenia (...)) – stronie postępowania – pism urzędowych) wyniosły 102,60 zł. W związku z powyższym Prezes Urzędu postanowił jak w pkt V sentencji niniejszej decyzji.

Od powyższej decyzji **odwołanie** złożył (...) S.A. w C. zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej uchylenie.

Przedmiotowej decyzji odwołujący zarzucił:

1. Naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 5 ust. 6 pkt a i b, poprzez ich błędną interpretację i uznanie, iż opłata ponoszona przez konsumenta w zw. z zawarciem umowy o obsługę pożyczki w domu, stanowi element całkowitego kosztu kredytu, podczas gdy stanowi ona opłatę za usługę dodatkową, której poniesienie nie jest niezbędne do uzyskania kredytu konsumenckiego.

2. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji i mający wpływ na jej treść, polegający na ustaleniu, iż konsument zawierając umowę pożyczki gotówkowej, zobowiązany był do zawarcia umowy o jej obsługę w domu, co w konsekwencji wprowadzało obowiązek poniesienia z tego tytułu właściwej opłaty.
3. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji i mający wpływ na jej treść, polegający na ustaleniu, iż przygotowanie i podpisanie przez Odwołującą umowy pożyczki, w każdym przypadku wymaga takiego samego nakładu pracy i środków.
4. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji i mający wpływ na jej treść, polegający na ustaleniu, iż ustalona przez Odwołującą wysokość opłaty za obsługę pożyczki w domu oraz opłaty przygotowawczej zależy jedynie od wartości udzielonej pożyczki, nie zaś od rzeczywistego kosztu czynności związanych z obsługą umowy pożyczki, co też zagraża ekonomicznym interesom konsumentów poprzez brak ekwiwalentności świadczeń ze strony Odwołującej.
5. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji i mający wpływ na jej treść, polegający na ustaleniu, iż Odwołująca nie ponosi kosztów organizacji pracy oraz kosztów związanych z odbiorem rat spłaty pożyczek gotówkowych, odbieranych od jej klientów w ramach obsługi pożyczki w domu.
6. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji i mający wpływ na jej treść, polegający na ustaleniu, iż Odwołująca zobowiązana była do zamieszczania w rubryce „inne koszty, które konsument zobowiązany jest ponieść w związku z umową” formularza informacyjnego, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1497 ze zm.) (dalej ustawa o kredycie konsumenckim), informacji o opłacie za obsługę pożyczki w domu, który to błąd stanowi jednocześnie naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 5 ust. 6 pkt a i b, art. 13 ust. 1 pkt 10 w zw. z art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim i art. 24 ust. 2 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów) poprzez ich błędną interpretację i uznanie, iż opłata ponoszona przez konsumenta w zw. z zawarciem umowy o obsługę pożyczki w domu, stanowi element całkowitego kosztu kredytu i zobowiązuje do umieszczenia o niej informacji w „formularzu informacyjnym”.
7. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji i mający wpływ na jej treść, polegający na ustaleniu, iż Odwołująca podawała w formularzu informacyjnym, o którym mowa w art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim oraz w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206) (dalej ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym), który to błąd stanowi jednocześnie naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. 5 ust. 6 pkt a i b ustawy o kredycie konsumenckim, oraz art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez ich błędną interpretację i uznanie, iż opłata ponoszona przez konsumenta w zw. z zawarciem umowy o obsługę pożyczki w domu, stanowi element całkowitego kosztu kredytu i zobowiązuje do uwzględnienia tej opłaty w rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, podczas gdy stanowi ona opłatę za usługę dodatkową, której poniesienie nie jest niezbędne do uzyskania kredytu konsumenckiego oraz poprzez ustalenie, iż praktyka taka narusza zbiorowe interesy konsumentów.
8. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji i mający wpływ na jej treść, polegający na ustaleniu, iż Odwołująca podawała w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwe informacje o całkowitym koszcie kredytu (nieuwzględniającej opłaty za obsługę pożyczki w domu), co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym oraz art. 5 ust. 6 ustawy o kredycie konsumenckim oraz art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co stanowi jednocześnie naruszenie wyżej wymienionych przepisów prawa materialnego poprzez ich błędną interpretację i uznanie, iż opłata ponoszona przez konsumenta w

zw. z zawarciem umowy o obsługę pożyczki w domu, stanowi element całkowitego kosztu kredytu i zobowiązuje do uwzględnienia tej opłaty w rzeczywistej stopie oprocentowania, podczas gdy stanowi ona opłatę za usługę dodatkową, której poniesienie nie jest niezbędne do uzyskania kredytu konsumenckiego oraz poprzez ustalenie, iż praktyka taka narusza zbiorowe interesy konsumentów.

9. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji i mający wpływ na jej treść, polegający na ustaleniu, iż Odwołująca stosowała opłatę przygotowawczą, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co stanowi naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (t.j. Dz.U. z 2003 r., Nr. 153, poz. 1503, ze zm.) (dalej ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji), a w konsekwencji narusza przepis art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co stanowi jednocześnie naruszenie wyżej wymienionych przepisów prawa materialnego poprzez ich błędną interpretację i uznanie, iż przepisy te wyłączają możliwość stosowania opłaty przygotowawczej, której wysokość jest uzależniona od wysokości udzielonego kredytu konsumenckiego.

10. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji i mający wpływ na jej treść, polegający na ustaleniu, iż Odwołująca stosowała opłatę za obsługę pożyczki w domu, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty, co stanowi naruszenie art. 3 ust. 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, a w konsekwencji narusza przepis art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, co stanowi jednocześnie naruszenie wyżej wymienionych przepisów prawa materialnego poprzez ich błędną interpretację i uznanie, iż przepisy te wyłączają możliwość stosowania opłaty za obsługę pożyczki w domu, której wysokość jest uzależniona od wysokości udzielonego kredytu konsumenckiego.

Podnosząc powyższe zarzuty odwołujący wniósł o orzeczenie o kosztach postępowania według norm przepisanych, w tym o kosztach zastępstwa procesowego.

Wniósł jednocześnie o dopuszczenie w sprawie następujących dowodów:

1. Dowodu z zeznań w charakterze świadka R. B., na okoliczność ustalenia metodologii jaką posiłkował się świadek w celu sporządzenia dokumentów w postaci: Map działalności (...) S.A. w C. dla aktywnych klientów w 2 połowie 2014 r., dla każdego z oddziałów Odwołującej; Polecenia wywołania skryptu (...); tabelarycznego zestawienia odległości i czasu dojazdu w jedną stronę z placówki (...) S.A. obsługującej dany teren działalności, do unikalnych adresów poczty w miejscu zamieszkania klienta posiadającego aktywną pożyczkę w drugiej połowie 2014 r. oraz Wyznaczenia wartości procentowej Klientów, którym udzielono co najmniej dwóch umów pożyczki gotówkowej w całej historii kredytowej Klienta posiadanej przez Spółkę (...) oraz okoliczność ustalenia, jaką bazą świadek posiłkował się przy tworzeniu w/w dokumentów.

2. dowodu z opinii biegłego z zakresu informatyki, po przesłuchaniu w charakterze świadka R. B., na okoliczność ustalenia, czy zastosowana przez świadka R. B. metodologia sporządzenia dokumentów, w postaci Map działalności (...) S.A. w C. dla aktywnych klientów w 2 połowie 2014 r., dla każdego z oddziałów Odwołującej; Polecenia wywołania skryptu (...); tabelarycznego zestawienia odległości i czasu dojazdu w jedną stronę z placówki (...) S.A. obsługującej dany teren działalności, do unikalnych adresów poczty w miejscu zamieszkania klienta posiadającego aktywną pożyczkę w drugiej połowie 2014 r. oraz Wyznaczenia wartości procentowej Klientów, którym udzielono co najmniej dwóch umów pożyczki gotówkowej w całej historii kredytowej Klienta posiadanej przez Spółkę (...), była właściwa dla wygenerowania wyników, jakie są opisane w tych dokumentach.

3. Dowodu z zeznań w charakterze świadka osób, których dane oraz adresy zamieszkania podane zostały w poniższej tabeli, na okoliczność ustalenia:

- czynności faktycznych jakie podejmowane są w związku z udzieleniem pożyczki gotówkowej, zarówno w sytuacji opcji obsługi pożyczki w domu, jak i bez tej opcji;

- używanych narzędzi oraz niezbędnego czasu pracy na zawarcie umowy pożyczki gotówkowej, zarówno w sytuacji opcji obsługi pożyczki w domu, jak i bez tej opcji;
- czynności faktycznych podejmowanych w związku z obsługą pożyczki w domu u konsumenta;
- narzędzi używanych do obsługi pożyczki w domu oraz czasu poświęcanego na obsługę pożyczki w domu;
- ryzyka związanego z obsługą pożyczki w domu, w szczególności transportem gotówki.

4. Dowodu z dokumentów w postaci wniosków o wykupienie obsługi pożyczki w domu, a pochodzących z okresu prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów postępowania wyjaśniającego, które pochodzą z każdego z oddziałów Odwołującej w liczbie po sto losowo wybranych dokumentów, na okoliczność ustalenia, iż konsumenci dobrowolnie i z własnej inicjatywy wnoszą o świadczenie na ich rzecz przez Odwołującą usługi obsługi pożyczki w domu;

5. Map działalności (...) S.A. w C. dla aktywnych klientów w 2 połowie 2014 r., dla każdego z oddziałów Odwołującej; Polecenia wywołania skryptu (...); tabelarycznego zestawienia odległości i czasu dojazdu w jedną stronę z placówki (...) S.A. obsługującej dany teren działalności, do unikalnych adresów poczty w miejscu zamieszkania klienta posiadającego aktywną pożyczkę w drugiej połowie 2014 r., na okoliczność ustalenia uśrednionych wartości czasu i odległości niezbędnych na dojazd i obsługę klienta w ramach obsługi pożyczki w domu oraz okoliczność ustalenia uśrednionego kosztu jednokrotnej wizyty pracownika Odwołującej u konsumenta, w ramach obsługi jego pożyczki w domu.

4. List płac 11 pracowników Odwołującej, na okoliczność ustalenia wynagrodzenia pracowników Odwołującej różnego szczebla, którzy uczestniczą w obsłudze pożyczki w domu oraz okoliczność ustalenia uśrednionego kosztu jednokrotnej wizyty pracownika Odwołującej u konsumenta, w ramach obsługi jego pożyczki w domu,

4. Dowodu z dokumentu pn. Wyznaczenia wartości procentowej Klientów, którym udzielono co najmniej dwóch umów pożyczki gotówkowej w całej historii kredytowej Klienta posiadanej przez Spółkę (...) z dnia 27 lipca 2015 r., na okoliczność ustalenia, iż kliencie Odwołującej w większości przypadków korzystając z oferty Odwołującej w zakresie pożyczki gotówkowej i obsługi takiej pożyczki w domu wielokrotnie.

4. Dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości, na okoliczność ustalenia, czy zastosowana przez Odwołującą metodologia wyliczenia średniego kosztu jednej wizyty pracownika Odwołującej, w ramach usługi obsługi pożyczki w domu, a opisana w treści uzasadnienia niniejszego odwołania, jest prawidłowa.

6. Bilansu oraz rachunku zysków i strat Odwołującej za 2014 r., na okoliczność ustalenia, iż Odwołująca w okresie rozliczeniowym 2014 r. osiągnęła stratę z działalności gospodarczej w kwocie 5.407.646,44 zł.

4. Dowodu z opinii biegłego z zakresu ochrony osób i mienia, na okoliczność ustalenia:

- czy fakt odbioru przez pracowników od konsumentów rat spłaty pożyczki gotówkowej, w ramach usługi obsługi pożyczki w domu, wiąże się z ryzykiem i jeżeli tak, to jakim;
- jeżeli odbiór od konsumentów rat spłaty pożyczki gotówkowej w ramach usługi obsługi pożyczki w domu, wiąże się z ryzykiem, czy ryzyko to rośnie wraz z wysokością gotówki posiadanej przez pracownika Odwołującej.

11. Zażądania od (...) sp. z o.o. sp. kom. raz od (...)

(...) sp. z o.o. ul. (...), (...)-(...) W. informacji, czy wysokość

ceny za transport gotówki jest uzależniona od wysokości kwoty, jaka jest

konwojowana i dopuszczenie dowodu z dokumentu zawierającego taką

informację, na okoliczność ustalenia, iż firmy zajmujące się profesjonalnie transportem gotówki uzależniają wysokość ceny za usługę od wysokości kwoty, która jest przedmiotem konwoju.

W odpowiedzi na odwołanie Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniósł o:

1. oddalenie odwołania w całości;
2. oddalenie wszystkich zgłoszonych w odwołaniu wniosków dowodowych,
3. przeprowadzenie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach postępowania administracyjnego zakończonego zaskarżoną decyzją na okoliczność odmiennego niż w odwołaniu sposobu argumentowania przez Powoda zasadności pobieranych przez niego opłat przygotowawczych i za obsługę w domu,
4. przeprowadzenie dowodu z dokumentu - uzasadnienia do Rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym, ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw (druk sejmowy nr 3460 - powszechnie dostępny na stronie internetowej (...)) na okoliczność pobierania przez Powoda rażąco wygórowanych opłat przygotowawczych i za obsługę w domu, nierzetelności przedstawionych w odwołaniu wyliczeń dotyczących tych opłat i rzeczywistego celu, dla którego Powód złożył odwołanie,
5. zasądzenie od Powoda na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wniósł ponadto o zobowiązanie Powoda do sprecyzowania zakresu zaskarżenia decyzji, albowiem z uzasadnienia odwołania wynika, że Powód kwestionuje jedynie pkt I decyzji, gdy tymczasem w petitum odwołania Powód wskazuje, że zaskarża decyzję w całości.

W piśmie procesowym z dnia 6 marca 2018 r. powód wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z załączonych kopii decyzji Prezesa UOKiK zawierających obowiązki nakładane na przedsiębiorców na okoliczność:

- błędnego ustalenia treści decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nr (...) (dalej: (...)) w zakresie jej pkt III,
- przerzucenia na Spółkę wymogu interpretacji Decyzji, co może powodować jej niewłaściwe wykonanie oraz narazić (...) na wszczęcie wobec Spółki postępowania administracyjnego w przedmiocie niewykonania Decyzji,
- nałożenia na Spółkę obowiązku, który jest niemożliwy do wykonania,
- zmiany praktyki orzeczniczej Prezesa UOKiK w zakresie obowiązków nakładanych na przedsiębiorców.

Jednocześnie wskazał, że zgłoszone wnioski dowodowe wynikają ze zmiany praktyki orzeczniczej Prezesa UOKiK w zakresie obowiązków nakładanych na przedsiębiorców, która nastąpiła w ostatnich miesiącach. Analiza wnioskowanych dowodów - decyzji Prezesa UOKiK (a właściwie jedynie ich sentencji) ma bezpośredni wpływ, zdaniem powoda, na ocenę (braku) wykonalności obowiązku nałożonego na (...). W przypadku uprawomocnienia się Decyzji w obecnym kształcie, będzie ona niewykonalna po stronie Spółki, co może narazić (...) na wszczęcie wobec Spółki postępowania administracyjnego w przedmiocie niewykonania Decyzji.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

(...) S.A. z siedzibą w C. jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS (...). Posiada oddziały na terenie całego kraju t.j. w Z., O., Ś., K., C., S., B., W., K., K., K. i Ł.. Przedmiotem działalności (...) są m.in. pozostałe formy udzielania kredytów, co polega na udzielaniu kredytów konsumenckich. **/k. 126-128v, t. I akt adm., k. 256-263, t. II akt adm./**

(...) prowadzi działalność gospodarczą polegającą na udzielaniu kredytów konsumenckich. (...) posiada zatem status przedsiębiorcy w świetle przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jako osoba prawna prowadząca w sposób zorganizowany i ciągły w celach zarobkowych działalność usługową.

Prowadząc działalność kredytową Spółka posługuje się formularzem informacyjnym kredytu konsumenckiego, o jakim mowa w art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim, wzorcami umowy pn. „Umowa pożyczki gotówkowej”, „Regulamin pożyczek”, a także „Tabelą opłat pożyczek gotówkowych” oraz drukiem o nazwie „Wniosek dla klienta ubiegającego się o pożyczkę”.

(...) udziela pożyczek w następującej wysokości i na następujące okresy czasu: na okres 27 tygodni – minimalna kwota pożyczki 300 zł, a maksymalna 3.000 zł, na okres 41 tygodni - minimalna kwota pożyczki 300 zł, a maksymalna 4.000 zł i 55 tygodni - minimalna kwota pożyczki 300 zł, a maksymalna 5.000 zł.

Pożyczki udzielane są poza lokalem przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 24 czerwca 2014 r. o prawach konsumenta (Dz.U. z 2014 r., poz. 827).

Zgodnie z postanowieniami „Umowy pożyczki gotówkowej” i „Tabeli opłat i prowizji” konsument, który zawiera z (...) umowę o pożyczkę gotówkową ponosi na rzecz Spółki koszty w postaci opłaty przygotowawczej, oprocentowania, a w przypadku zawierania umowy w opcji z obsługą w domu dodatkowo koszty opłaty za obsługę pożyczki w domu. Opcja obsługi pożyczki w domu oznacza, że spłata pożyczki jest dokonywana wyłącznie gotówką za pośrednictwem konsultanta Spółki w miejscu zamieszkania konsumenta. Zgodnie z postanowieniem §5 pkt 1 „Regulaminu pożyczek” wybór opcji „obsługa pożyczki w domu” jest ostateczny i nie podlega zmianie w trakcie trwania umowy. W trzecim kwartale 2012 r. Spółka udzieliła 3.879 pożyczek, w tym jednej bez opcji obsługi w domu. W styczniu 2013 r. Spółka udzieliła jednej pożyczki bez opcji obsługi w domu. **/k. 129, k. 210, t. I akt adm./**

Wysokość opłaty przygotowawczej wynosi 5% wartości pożyczki, a zatem jest różna w zależności od wartości pożyczki – przykładowo: przy kwocie pożyczki 300 zł wynosi 15 zł, przy kwocie pożyczki 1.000 zł wynosi 50 zł, przy kwocie pożyczki 2.400 zł wynosi 120 zł. Kwota opłaty przygotowawczej jest rozłożona na raty i doliczana proporcjonalnie do każdej z rat pożyczki. Kwota opłat przygotowawczej jest uwzględniana przez (...) w całkowitym koszcie pożyczki i w tzw. łącznej kwocie zobowiązania.

Opłata za obsługę pożyczki w domu jest rozłożona na raty i doliczana proporcjonalnie do każdej z rat pożyczki. Wartość tej opłaty nie jest wykazana w „Tabeli opłat pożyczek gotówkowych” (ani w sposób procentowy, ani kwotowy), jest natomiast wpisywana w treść umowy zawieranej z konsumentem w przypadku podpisania przez konsumenta umowy z opcją z obsługą w domu. Wartość opłaty za obsługę w domu wynosi:

- 128,42 zł w przypadku umowy pożyczki na kwotę 300 zł udzielonej na 27 tygodni **/k. 137, t. I akt adm./**
- 613,15 zł w przypadku umowy pożyczki na kwotę 1.000 zł udzielonej na 55 tygodni **/k. 140, k. 158, t. I akt adm./**
- 919,73 zł w przypadku umowy pożyczki na kwotę 1.500 zł udzielonej na 55 tygodni **/k. 143, t. I akt adm./**
- 1165,32 zł w przypadku umowy pożyczki na kwotę 1.900 zł udzielonej na 55 tygodni **/k. 146, t. I akt adm./**
- 169,02 zł w przypadku umowy pożyczki na kwotę 300 zł udzielonej na 41 tygodni **/k. 149, t. I akt adm./**
- 184,06 zł w przypadku umowy pożyczki na kwotę 300 zł udzielonej na 55 tygodni **/k. 152, t. I akt adm./**
- 1839,45 zł w przypadku umowy pożyczki na kwotę 3.000 zł udzielonej na 55 tygodni **/k. 155, t. I akt adm./**
- 384,73 zł w przypadku umowy pożyczki na kwotę 900 zł udzielonej na 27 tygodni **/k. 168, t. I akt adm./**

Wartość opłaty za obsługę w domu zależna jest zatem od wartości udzielonej pożyczki, a nie od ilości wizyt w domu konsumenta. W przypadku pożyczek udzielonych na ten sam okres czasu (55 tygodni) opłata za obsługę w domu wzrasta wraz z kwotą pożyczki (przy pożyczce na kwotę 300 zł jednostkowy koszt wizyty w domu to 3,37 zł, przy pożyczce na kwotę 1.000 zł jednostkowy koszt wizyty w domu to 11,15 zł, przy pożyczce na kwotę 1.500 zł jednostkowy koszt wizyty w domu to 16,72 zł, przy pożyczce na kwotę 1.900 zł jednostkowy koszt wizyty w domu to 21,19 zł, przy pożyczce na kwotę 3.000 zł jednostkowy koszt wizyty w domu to 33,44 zł).

W okresie styczeń-luty 2013 r. oprocentowanie pożyczek udzielanych przez (...) wynosiło 20% (roczna stopa oprocentowania). Przyjmując dla celów obliczeń, że rok ma 52 tygodnie Prezes Urzędu ustalił, że roczny przychód (...) z tytułu obsługi pożyczki w domu stanowił w tym okresie czasu – dla każdego z zaprezentowanych przykładów (tj. pożyczka na 55 tygodni na kwotę 300 zł, 1.000 zł, 1.500 zł, 1.900 zł, 3.000 zł) 58% wartości udzielonej pożyczki. Zatem łączny roczny przychód (...) z tytułu udzielenia takiej pożyczki to 83% wartości udzielonej pożyczki (opłata przygotowawcza 5% wartości pożyczki + oprocentowanie 20% + opłata za obsługę w domu 58% wartości pożyczki). Dla porównania, maksymalna wysokość odsetek ustawowych w stosunku rocznym wyliczona, jako czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego wynosiła w miesiącu styczniu 2013 r. 22%, a w miesiącu lutym 2013 r. 21%. Wskazane dane, w ocenie Prezesa Urzędu dowodzą, że to nie odsetki z tytułu udzielenia pożyczki, ale opłaty z tytułu obsługi pożyczek w domu są głównym przychodem (...) uzyskiwanym w ramach działalności kredytowej. **/k. 132 i 137-170, t. I akt adm./**

(...) nie uwzględnia wartości opłaty za obsługę w domu ani w całkowitym koszcie pożyczki, ani w rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania. (...) uwzględnia natomiast wartość opłaty za obsługę w domu w tzw. łącznej kwocie zobowiązania do spłaty, na którą składają się wartość pożyczki, oprocentowanie i opłata za obsługę w domu.

Formularz informacyjny, jakim posługuje się (...) w działalności kredytowej zawiera rubrykę nr 3 pn. „Koszty kredytu”, w której znajduje się pozycja „Inne koszty, jakie konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową”. W okresie od marca 2012 r. do początku 2014 r. (...) udzielając pożyczek z opcją obsługi w domu nie wskazywała w tej rubryce formularza informacyjnego kosztów opłaty za obsługę w domu, jakie zobowiązany jest ponieść konsument podpisujący umowę pożyczki z taką opcją. Od marca 2014 r. do Formularza Informacyjnego Dotyczącego Kredytu Konsumentckiego do rubryki nr 4 zatytułowanej (...) (...) wprowadziła informację o koszcie obsługi pożyczki w domu, o treści: „W przypadku złożenia przez Pożyczkobiorcę wniosku o obsługę pożyczki w domu, koszt tej obsługi wynosić będzie....”.

(...) w okresie od marca 2012 r. do stycznia 2014 r. posługiwała się w obrocie z konsumentami wzorcem umowy pn. „Umowa pożyczki gotówkowej”, w którym w części pn. „Postanowienia ogólne umowy” w pkt 14 i 15 zawarte były postanowienia o treści: „Pożyczkobiorca ma prawo odstąpić od umowy pożyczki gotówkowej w ciągu 14 dni od jej zawarcia. (...) W związku z odstąpieniem od umowy o pożyczkę gotówkową Pożyczkobiorca nie ponosi żadnych kosztów, z wyjątkiem odsetek w wysokości określonej w pkt 4 niniejszej umowy zamieszczonym w tytule pn. „Postanowienia ogólne umowy”, liczonych za okres od dnia wypłaty pożyczki do dnia jej spłaty włącznie”. W pkt 4, o których stanowiły te postanowienia zamieszczona została jedynie informacja o tym, że oprocentowanie pożyczki jest stałe (dowód: karty Nr 129-170 i 219). Z początkiem 2014 r. wzorzec „Umowy pożyczki gotówkowej” uległ zmianie w ten sposób, że w art. 15 dodano informację o kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym. Postanowienie pkt 15 otrzymało brzmienie: „ W związku z odstąpieniem od umowy o pożyczkę gotówkową Pożyczkobiorca nie ponosi żadnych kosztów (...). W związku z odstąpieniem od umowy o kredyt konsumencki kwota odsetek należna w stosunku dziennym za okres od dnia wypłaty kredytu do dnia spłaty wynosi.... Pożyczkodawca, w przypadku odstąpienia od umowy pożyczki gotówkowej, nie będzie obciążał Pożyczkobiorcy kwotą odsetek za okres od dnia wypłaty kredytu do dnia spłaty kredytu.”. **/k. 219, k. 232-241, t. II akt adm./**

Powyższe fakty zostały ustalone na podstawie akt postępowania administracyjnego oraz stanowiska stron postępowania sądowego. Zgromadzone w sprawie dokumenty nie budzą wątpliwości Sądu, nie były również kwestionowane przez strony niniejszego postępowania.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Bezzasadny jest w szczególności zarzut naruszenia art. 5 ust. 6 pkt a i b, poprzez ich błędną interpretację i uznanie, iż opłata ponoszona przez konsumenta w zw. z zawarciem umowy o obsługę pożyczki w domu, stanowi element całkowitego kosztu kredytu, podczas gdy, zdaniem powoda, stanowi ona opłatę za usługę dodatkową, której poniesienie nie jest niezbędne do uzyskania kredytu konsumenckiego. Stosownie do art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. Nr 171, poz. 1206), za praktykę rynkową uznaje się za działanie wprowadzające w błąd, jeżeli działanie to w jakikolwiek sposób powoduje lub może powodować podjęcie przez przeciętnego konsumenta decyzji dotyczącej umowy, której inaczej by nie podjął. Wprowadzającym w błąd działaniem może być w szczególności rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji.

W ocenie Sądu, podawanie w formularzach informacyjnych, o których mowa w art. 14 ustawy o kredycie konsumenckim, oraz w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, stanowi nieuczciwą praktykę rynkową. Zgodnie bowiem z art., 14 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim kredytodawca lub pośrednik kredytowy przekazuje konsumentowi dane, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2, na formularzu informacyjnym dotyczącym kredytu konsumenckiego, którego wzór określa załącznik nr 1 do ustawy. Dane te to m.in. informacja o innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt konsumencki, w szczególności o odsetkach, prowizjach, marżach, opłatach, w tym opłatach za prowadzenie jednego lub kilku rachunków, na których są zapisywane zarówno transakcje płatności, jak i wypłaty, łącznie z opłatami za korzystanie z instrumentów płatniczych zarówno dla transakcji płatności, jak i dla wypłat, oraz kosztach usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, jeżeli są znane kredytodawcy, oraz warunki, na jakich koszty te mogą ulec zmianie (art. 13 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim). Treść przepisu nie pozostawia wątpliwości, że koszty ubezpieczenia stanowią jedynie przykładowy rodzaj kosztów objętych obowiązkiem informacyjnym wynikających z art.14 ust. 1 w zw. Z art. 13 ust. 1 i 2 ustawy o kredycie konsumenckim. Sąd podziela stanowisko Prezesa UOKiK, że koszty obsługi pożyczki w domu wyrażające się obowiązkiem ponoszenia o opłaty za obsługę pożyczki w domu stanowi jeden z kosztów o których mowa w art. 13 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim. Stanowią one też jeden z elementów składających się całkowity koszt kredytu. Zgodnie bowiem z art. . 5 ust. 6 pkt a i b ustawy o kredycie konsumenckim całkowitym kosztem kredytu są wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o jeden kredyt, w szczególności: odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz koszty usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach, z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta. Nie ma przy tym znaczenia, czy konsument zawierając umowę pożyczki gotówkowej, zobowiązany był do zawarcia umowy o jej obsługę w domu, czy też usługa ta była opcjonalna. Skoro bowiem oferta umowy pożyczki gotówkowej przewidywała możliwość jej odpłatnej obsługi w domu, to powód obowiązany był wynikający z tego koszt uwzględnić w wyliczeniu całkowitego kosztu kredytu, a także wskazać go w formularzu informacyjnym. Należy przy tym podkreślić, że usługa taka nie występowała w ofercie powoda w formie samoistnej tzn. nie była oferowana bez kredytu.

Nie stanowi zatem błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji ustalenie, że powód podawał w formularzu informacyjnym, o którym mowa w art. 14 ustawy o kredycie oraz w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwej

informacji o rzeczywistej rocznej stopie oprocentowania, co stanowi nieuczciwą praktykę rynkową zdefiniowaną w art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206) (dalej ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym), a konsekwencji uznania, że powód naruszył art. 5 ust. 6 pkt a i b ustawy o kredycie konsumenckim, oraz art. 24 ust. 2 pkt 3 w zw. z art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Nie stanowiło z przedstawionych wyżej przyczyn błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji ustalenie, że powód podawał w umowach o kredyt konsumencki nieprawdziwe informacje o całkowitym koszcie kredytu (nieuwzględniającej opłaty za obsługę pożyczki w domu).

Zważyć ponadto należało, że podniesione przez powoda zarzuty błędów w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji i mających wpływ na jej treść, a polegających na ustaleniu, że:

- przygotowanie i podpisanie przez powoda umowy pożyczki, w każdym przypadku wymaga takiego samego nakładu pracy i środków.

- wysokość opłaty za obsługę pożyczki w domu oraz opłaty przygotowawczej zależy jedynie od wartości udzielonej pożyczki, nie zaś od rzeczywistego kosztu czynności związanych z obsługą umowy pożyczki, co też zagraża ekonomicznym interesom konsumentów poprzez brak ekwiwalentności świadczeń ze strony powoda;

- powód nie ponosi kosztów organizacji pracy oraz kosztów związanych z odbiorem rat spłaty pożyczek gotówkowych, odbieranych od jej klientów w ramach obsługi pożyczki w domu;

pozostają bez związku z treścią praktyki zarzuconej w pkt I ppkt 4 i 5 zaskarżonej Decyzji.

Istotą zarzucanych praktyk jest brak powiązania pomiędzy wysokością za obsługę pożyczki w domu oraz opłaty przygotowawczej a ponoszonymi w związku z tymi usługami kosztami.

Opłata za obsługę pożyczki w domu jest rozłożona na raty i doliczana proporcjonalnie do każdej z rat pożyczki, a wartość tej opłaty nie jest wykazana w „Tabeli opłat pożyczek gotówkowych”. Wysokość opłaty przygotowawczej wynosi 5% wartości pożyczki. Ani w postępowaniu administracyjnym, ani w postępowaniu przed Sądem powód nie wskazał żadnej kalkulacji tych opłat z których wynikałby sposób alokacji ponoszonych kosztów. Skoro zatem, jak twierdzi powód, zawarcie umów nie wymaga takiego samego nakładu pracy i środków, to nie oznacza to, że nakład ten jest proporcjonalny do wysokości kwoty pożyczki i, że rośnie wraz z nią w sposób trwały. A zatem wskazał podstaw dla przyjętego sposobu naliczania opłaty przygotowawczej. Brak jest w związku z tym podstaw do stawiania zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wydania decyzji polegającego na ustaleniu, iż powód stosował opłatę przygotowawczą, której wysokość nie odpowiada wartości świadczeń realizowanych w ramach tej opłaty.

Podkreślić przy tym należy, że Sąd nie neguje faktu, że powód ponosi koszty związane z obsługą pożyczki w domu jak też i w związku z przygotowaniem do zawarcia umowy. Fakt ponoszenia takich opłat nie oznacza, że powód może kosztami tymi obciążać konsumentów w sposób dowolny, a zwłaszcza w oderwaniu od realnych kosztów związanych z przygotowaniem konkretnej umowy lub też jej obsługą w domu.

Mając powyższe na względzie, odwołanie należało oddalić jako bezzasadne (art.479^{31a} 1 k.p.c.).

O kosztach postępowania orzeczono stosowanie do wyniku sporu zasądzając na rzecz pozwanego koszty zastępstwa procesowego według norm przepisanych (art.98 § 1 k.p.c.)